

Др Зоран Каделбург и др Војислав Андрић

ВЛАДИМИР МИЋИЋ – 80 ГОДИНА

Децембра 2016. године професор др Владимир Мићић напуниће 80 година живота. За оне млађе – старији то свакако знају – професор Мићић је један од најактивнијих и најзаслужнијих чланова Друштва математичара Србије у његовој 68 година дугој историји. Није случајно што је управо он први коме је додељено звање почасног члана Друштва.

Честитајући Влади Мићићу јубилеј, приказаћемо у овом чланку само мали део његове пребогате научне, наставне и педагошке активности.

Образовање

Владимир Мићић је рођен 20. децембра 1936. године у Марибору. Основну школу је завршио у Белом Манастиру, у изразито вишенационалној средини. Гимназију је похађао и завршио као ђак-путник у Осијеку. На Групу за математику Природно-математичког факултета у Београду уписао се 1955. и дипломирао 1959. године. Магистарски рад са темом „Гранични и инверзни гранични проблем са освртом на решавање неких проблема у хидродинамици“ одбранио је 1965. године на истом факултету.

Током 1969. и 1970. године боравио је на осмомесечном научном усавршавању на Механичко-математичком факултету Московског државног универзитета „Ломоносов“. Резултати овог усавршавања сабрани су у докторској дисертацији „Кваиконформна пресликавања и кореспонденција граница у \mathbb{R}^n “ коју је одбранио 1973. године на ПМФ у Београду, под руководством професора Војина Дајовића.

Научна делатност

Владимир Мићић је публиковао 15 научних радова и имао 14 саопштења на домаћим и међународним конгресима и другим научним скуповима. Радови и саопштења се односе на теорију функција комплексне променљиве, њена уопштења и примене, као и на Диференцијалне једначине и Методику наставе математике. Учествовао је у остваривању наставе на магистарским студијама, руковођењу при изради више магистарских теза и докторских дисертација на Грађевинском, Математичком и Учитељском факултету Универзитета у Београду. У дужем периоду

био је референт часописа *Mathematical Reviews* за радове из области граничних и инверзних проблема теорије функција комплексне променљиве и квазиконформних пресликавања.

Био је члан и вишегодишњи секретар Редакционог одбора научног часописа *Математички весник*, један од руководилаца Научне секције ДМС и један од организатора више националних и балканских конгреса математичара, Уз професора Војина Дајовића био је један од главних организатора три међународна симпозијума *Комплексна анализа и примене* (Аранђеловац 1984, Бећићи 1986. и Херцег-Нови 1988. године).

Педагошка делатност

Основно обележје професионалне каријере проф. др Владимира Мићића је сигурно његов педагошки рад са ученицима и студентима, али и са колегама – наставницима математике.

По завршетку студија Владимир Мићић је наставничку каријеру започео као професор математике у ОШ „Сутјеска“ и СТШ „Радоје Дакић“ у Београду, а за асистента Грађевинског факултета у Београду је изабран 1961. године. У академска звања доцента, ванредног и редовног професора унапређен је 1974, 1979, односно 1990. године.

Изводио је наставу из свих математичких предмета на основним и магистарским студијама на Грађевинском факултету, али је повремено као хонорарни професор радио и на ПМФ у Београду, ПМФ у Приштини, Архитектонско-грађевинском факултету у Бања Луци и Учитељском факултету у Београду.

Професор Владимир Мићић, по мишљењу својих многобројних ученика и студената није био „професор са каталогом само“. Познато је да је то био увек максимално припремљен наставник, методичан, поступан и јасан у излагању и врло коректан, прецизно одређен и праведан у захтевима. Умерен по природи, пленио је пажњу свих са којима је радио и био отворен за сваку врсту консултација и помоћи. Зато је у анонимним анкетама студената и као асистент и као професор увек добијао одличне оцене и проглашаван за најбољег асистента и професора.

Међутим, педагошки рад Владимира Мићића има још две исто тако важне димензије, а оне су вишегодишњи допринос стручно-педагошком усавршавању наставника математике и рад на уџбеничкој литератури за ученике и студенте.

У области стручно-методичког усавршавања наставника памте се предавања на Републичким семинарима ДМС (4 пленарна предавања и велики број саопштења у свим секцијама), акредитованим програмима и регионалним усавршавањима, где је професор Владимир Мићић, на најприступачнији начин преносио своје методичке идеје и дидактичке трансформације на млађе колеге. Али и појединачни и групни разговори, савети, трансфер искустава и упућивање на стручну и методичку литературу, које је професор са великим задовољством обављао са свима који су му се обратили за педагошки савет или стручну помоћ. Приличан

број својих замисли везаних за наставу математике др Владимир Мићић је изложио и у часописима *Настава математике* и *The Teaching of Mathematics*, при чему треба напоменути да је десетак година наведене часописе и садржајно обликовао као одговорни уредник.

Своје стручне и дидактичко-методичке идеје др Владимир Мићић је уносио у многобројне уџбенике и приручнике за ученике основних и средњих школа и своје студенте. Био је користан члан ауторских тимова и као непосредни реализатор појединих делова уџбеника и збирки и као сјајан и критичан рецензент делова текста које су писали остали чланови ауторског тима. Никада се није поводио новом уџбеничком модом (што више задатака, а што мање теорије), већ је увек имао прецизан став о односу теорије, решених примера и задатака за увежбавање који није био униформан, већ селективан и различит од наставне теме до наставне теме, од наставне јединице до наставне јединице. Зато су уџбеници и приручници које је писао професор Мићић увек били прецизни, занимљиви, без спорних места и материјалних грешака и често критиковани од наставника који су радили по „својим наставним програмима“, односно од оних који се при извођењу наставе нису придржавали ни званичних наставних програма ни наставних приступа дефинисаних дидактичко-методичким упутствима.

Библиографија проф. др Владимира Мићића у каталогу Народне библиотеке Србије броји око 200 библиографских јединица. Бројношћу и тиражима се истиче уџбенички комплет за наставу математике у старијим разредима основне школе који садржи 16 књига (за сваки разред по четири – уџбеник, збирка задатака, збирка задатака за додатну наставу и приручник за наставнике) и који је преведен на језике свих националних заједница у Србији. Напоменимо и да је за овај уџбенички комплет ауторски тим награђен наградом „Стојан Новаковић“. Применљивошћу и доступношћу (нарочито за ученике) скрећу пажњу и уџбеници (са збирком задатака) за наставни предмет Анализа с алгебром за Математичку гимназију. Навођење ових уџбеничких комплета свакако не умањује значај и квалитет и других књига, уџбеника и приручника за основне и средње школе и студенте које као аутор или коаутор потписује др Владимир Мићић.

Рад у Математичкој гимназији

Када је 1966. године основана Математичка гимназија у Београду, магистар Владимир Мићић био је међу првим младим асистентима које је професор Војин Дајовић одабрао да раде са првим генерацијама ове школе. И није погрешно – Влада (како су га сви звали) унео је сав свој ентузијазам, радни елан, љубав према математици, као и педагошке способности у рад са гимназијалцима жељних знања. Али никад у том раду није недостајало мере – и они мање способни или мање амбициозни, као и они најбољи, подједнако су налазили себе у мноштву апстрактних алгебарско-аналитичких појмова, или у компликованим рачуницама. Један од аутора ових редова може о томе да посведочи, јер су три године проведене у Математичкој гимназији, између осталог и због инспиративних Владиних предавања, биле пресудне за даље опредељење многих ка изучавању математике.

Посебно важан допринос Математичкој гимназији професор Мићић је дао као утемељитељ додатне наставе математике и факултативних курсева за поједине математичке дисциплине. Он је успешно састављао радне материјале за многе наставне теме и скрипте за факултативне курсеве и давао лични и методолошки пример и другим наставницима да то исто раде.

И пошто је после више година успешног рада у Гимназији препустио своје место млађима, професор Мићић је остао у сталном контакту са овом школом, увек доступан да помогне, било саветом, било неком конкретном активностима. Тако се у тренутку када је „истицао рок“ неуспешном експерименту тзв. усмереног образовања, укључио у активности везане за обнављање рада Математичке гимназије, те је, заједно са сарадницима, припремио њен нови план и програм. Такође, своје богато искуство је искористио да буде коаутор већ поменутих уџбеника из Анализе с алгебром, написаних специјално за ову школу. Ови уџбеници се и данас у Гимназији успешно користе. Систематичност и методичност коју поседује, као и добро познавање развоја Математичке гимназије, уградио је у уређивање сјајне монографије, недавно објављене поводом 50 година постојања школе.

Активности са младим математичарима

Професор Владимир Мићић је један од покретача и сигурно најзначајнијих прегалаца у области рада са обдареним ученицима, где је радио у многим сегментима.

Врло рано, већ 1963. године, почињу његове активности са младим математичарима. Најпре је то била настава на разним припремама за такмичења и одговарајућа саопштења на Републичком семинару о настави математике Друштва математичара. Уследио је избор за педагошког руководиоца екипе младих математичара Југославије на VII међународној олимпијади у ДР Немачкој 1965. године (данас се та функција зове „заменик вође екипе“). Екипу је водио у наредних 10 година, почев од 1969. године као научни руководиоца („вођа екипе“). У том периоду остварени су и први већи успеси, укључујући две прве награде („златне медаље“) 1974. године.

Паралелно са руковођењем олимпијском екипом, активно је учествовао у раду Републичке и Савезне комисије за младе математичаре, па је био и председник Савезне комисије, дакле главни организатор Савезних такмичења. И на две Међународне математичке олимпијаде одржане код нас (Петитије 1967. и Београд 1977) био је један од најактивнијих чланова организационих одбора, а на Првој јуниорској балканској математичкој олимпијади, одржаној у Београду 1997. године, био је и председник таквог одбора. Богато искуство стечено на тај начин пренео је својим наследницима, па се успеси југословенске, и касније српске екипе, у наредном периоду могу у доброј мери и њему приписати.

Поменуто искуства преточио је и у писани облик, као аутор или коаутор више свезака едиције *Материјали за младе математичаре* Друштва математичара, чији је главни уредник био десетак година. Свакако најутицајнија од тих свезака је „Увод у теорију бројева“ која кроз својих пет издања живи већ више од 30 година.

Рад у Друштву математичара Србије

Активности професора Владимира Мићића у Друштву математичара, физичара и астронома Србије (касније Друштву математичара Србије) свакако се нису ограничавала на рад с младима и издавачку делатност. Увек је био присутан, без обзира да ли је у том тренутку имао неку формалну функцију или не, и учествовао је у свим важнијим акцијама Друштва – било као предавач на Републичким и другим мањим семинарима (верујемо да ни он сам не би умео да наведе њихов број), било као, формални или неформални, члан разних комисија, било једноставно саветима за решавање насталих проблема. Од формалних функција, сем већ поменутог председавања Савезном комисијом за младе математичаре, 1975. године је изабран за члана Извршног одбора Савеза друштава математичара, физичара и астронома Југославије.

Учествовао је на разне начине у готово свим издавачким подухватима Друштва математичара, поменимо само неке: члан редакције *Математичко-физичког листа за ученике средњих школа*, главни уредник часописа *Математички лист за ученике основних школа* (и аутор многих чланака у тим часописима), већ поменути уредник едиције *Материјали за младе математичаре*, одговорни уредник часописа *Настава математике* и *The Teaching of Mathematics*, члан редакције и секретар часописа *Математички весник*.

Најзад, све наведено је природно довело и до избора на највише функције – у три једногодишња мандата (1985, 1989. и 1990. године) био је председник Друштва математичара Србије, а у периоду од 1995–2001. године председник Савеза друштава математичара, физичара и астронома Југославије. Повељу заслужног члана Савеза добио је 1977. године, повељу заслужног члана ДМС 1988. године, а повељу његовог почасног члана 2013. године.

Кратак интервју

За крај смо оставили да понешто о себи каже и сам слављеник. Поставили смо му два питања, па ево како је одговорио.

Познато је да сте били омиљени професор; колико нам је познато, проглашавани сте за најбољег асистента, али и најбољег професора на свом факултету. Можете ли нам рећи нешто о томе?

„Било је заиста таквих признања; надам се заслужених. Мислим да су она, пре свега, резултирала из моје искрене уверености да смо студенти (или ученици) и ја заиста сарадници на истом послу. Они су знали да им пружам колико могу, имам разумевања за њихове проблеме и радујем се њиховим успесима. Из тога је проистицало узајамно поштовање. И њихово опредељивање да ми на такав начин узврате.“

Ваши допринос активностима Друштва математичара Србије је заиста импресиван. Имате ли неку поруку за наше читаоце у вези с тим?

„Активности Друштва су, од самих почетака, карактерисане посвећеношћу његових чланова настојањима да се математика унапређује као фундаментална

наука и један од најважнијих наставних предмета. Одрастање у Белом Манастиру било је, осим солидног школовања, карактерисано и бројним ваннаставним активностима, нетипичним за сеоске средине тог времена. Имали смо школску библиотеку, месну библиотеку, културно-уметничко друштво (позоришна, фолклорна, балетска секција, биоскоп), и широк избор спортских активности (одбојка, гимнастика, фудбал, стони тенис, шах, ...). Учешће у многим од њих резултирало је широким спектром интересовања и склоности. Одатле до стадијума посвећености изабраним циљевима мало је растојање, што ми је обезбедило добру почетну позицију да у Друштву математичара пронађем себе. Значајна карактеристика Друштва била је да је његовим деловањем руковођено без икаквих предрасуда (узрасних, социјалних, политичких, ...), што је погодновало да као млад асистент Грађевинског факултета добијем шансу. И искористио сам је у значајној мери. Обављајући често руководеће функције у Друштву, настојао сам да такав приступ доследно чувам. Можда сам му дао мало убрзање тиме што сам, активно учествујући у раду с младим математичарима, био упознат с њиховим могућностима и склоностима, а то ми је омогућило да без устезања прихватам научно и стручно компетентне младе ентузијасте и поверавам им одговорне функције. Истом отвореношћу руководио сам се, наравно у мери у којој су решења и одлуке зависиле од мене, и приликом трагања за кадровским решењима на разним руководећим позицијама. И поред повремених разочарења и понеког промашаја, надам се да је такав приступ, у основи доприниоо угледу и успешном деловању Друштва.“

З.К: Математички факултет, Београд

E-mail: kadelbur@matf.bg.ac.rs

В.А: Ваљевска гимназија, Ваљево

E-mail: voja.andric@gmail.com